

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Davida Hipšra a soudců Tomáše Foltase a Lenky Krupičkové v právní věci žalobkyně: **K. Ch. K.**, zastoupená Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 6. 2024, č. j. 4 A 19/2024-58,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 12. 4. 2024, č. j. OAM-46607-18/DP-2023 (dále též „napadené rozhodnutí“), žalovaný rozhodl o žádosti žalobkyně o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „podnikání-účast v právnické osobě“ tak, že žádost zamítl a dobu platnosti povolení k dlouhodobému pobytu dle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a dále ve spojení s § 37 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., zákona o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) neprodloužil, neboť žalobkyně byla pravomocně odsouzena za spáchání úmyslného trestného činu.

II.

[2] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Městský soud v Praze (dále též „městský soud“) shora označeným rozsudkem zamítl. Rozsudek městského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Proti shora označenému rozsudku městského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Namítala, že správní řízení bylo zatíženo vadou nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Žalovaný odmítl provést stěžovatelkou navrhované důkazy pro nadbytečnost (výslech stěžovatelky a jejího partnera), ačkoliv sám rodinné a soukromé poměry stěžovatelky nezjistil v rozsahu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Neposuzoval stěžovatelčinu integraci do české společnosti ani trvalost a stálost osobních vazeb mezi partnery. Žalovaný nedostatečně a nesprávně posoudil přiměřenost dopadu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života zaručeného čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále též „Úmluva“) a čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Právě na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu učinil žalovaný a následně městský soud nesprávný právní názor, že rozhodnutí žalovaného nebude mít za následek nepřiměřený zásah do základního práva stěžovatelky na respektování soukromého a rodinného života v intencích § 174a zákona o pobytu cizinců. Poukázala na to, že správní řízení je ovládáno zásadou materiální pravdy. Trvala rovněž na tom, že uvedla dostatečné množství relevantních skutečností, tudíž byl nesprávný závěr o jejich obecnosti a nedostatečnosti pro založení nepřiměřenosti dopadu rozhodnutí žalovaného. K tomu namítala, že neprovedení navrhovaného výslechu mělo vliv i na to, že se žalovaný nedozvěděl o tom, že je stěžovatelka HIV pozitivní.

[4] Žalovaný v napadeném rozhodnutí dle názoru stěžovatelky nesprávně vycházel primárně z jejího odsouzení, aniž by přihlédl k individuálním skutkovým okolnostem, za nichž k němu došlo, chování stěžovatelky před a po odsouzení, a posuzoval, do jaké míry a v jakém rozsahu představuje stěžovatelka nadále ohrožení veřejného pořádku a nakolik intenzivní je veřejný zájem na neprodloužení dlouhodobého pobytu. Nevymezil tak v dostatečném rozsahu veřejný zájem na neprodloužení povolení k pobytu. Veřejný zájem na ochraně veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti může nabývat různé intenzity v závislosti na tom, jakého protiprávního jednání a kolikrát se cizinec dopustil. Nelze ani bez dalšího pominout délku jejího pobytu na území České republiky. Stěžovatelka nemá v zemi původu žádné rodinné, ekonomické ani sociální zázemí. Právní závěr městského soudu o správnosti a úplnosti rozsahu posouzení proporcionality dopadu rozhodnutí žalovaného do základního práva stěžovatelky a jejího partnera na respektování soukromého a rodinného života považuje stěžovatelka za nesprávný a nedostatečně odůvodněný. Důsledkem neprodloužení pobytového oprávnění bude vyznačení výjezdního příkazu a bezpochyby rovněž povinnost stěžovatelky vycestovat. S ohledem na uvedené navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

IV.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se ztotožňuje se závěry městského soudu a vyjádřil se k jednotlivým námitkám. Plně přitom odkázal na správní spis, na své vyjádření k žalobě, na obsah napadeného rozhodnutí a rozsudek městského soudu. Úvahy městského soudu považoval za jasné a srozumitelné a výrok rozsudku za řádně odůvodněný. Navrhl odmítnutí kasační stížnosti jako nepřijatelné, případně navrhl její zamítnutí jako nedůvodné.

pokračování

V.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Následně se zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, jinak by ji odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s. a čl. II zákona č. 77/2021 Sb.).

[7] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech, o nichž rozhodoval před krajským (městským) soudem specializovaný samosoudce, je její přijatelnost. Kasační stížnost Nejvyšší správní soud přijme k meritornímu přezkumu v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního právního pochybení krajského soudu. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[8] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatelky ani zásadní pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do jejího hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatelka ve své argumentaci nevyložila žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[9] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[10] Podle ustálené judikatury platí, že má-li být soudní rozhodnutí či správní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav byl vzat za rozhodný, jak bylo uváženo o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem bylo postupováno při posuzování rozhodných skutečností, proč byly považovány právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů byla považována pro věc zásadní argumentace účastníků řízení za lichou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06 nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52 a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-75). Podle názoru Nejvyššího správního soudu žalovaný i městský soud důkladně posoudili tvrzený zásah do soukromého a rodinného života stěžovatelky, resp. důsledky neprodloužení pobytového oprávnění. Stejně tak řádně odůvodnili, z jakého důvodu nepovažovali za nezbytné přistoupit k provedení svědeckých výpovědí. Přitom též zdůvodnili, z jakého důvodu považovali za převažující veřejný zájem právě nad zásahem do soukromého a rodinného života stěžovatelky. Městský soud argumentaci žalovaného náležitě přezkoumal a ztotožnil se s jeho závěry. Kasační soud dodává, že zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017,

č. j. 2 As 337/2016-64). Takové vady Nejvyšší správní soud neshledal. Z rozsudku je patrné, z jakého skutkového stavu městský soud vyšel, jak zohlednil podstatné skutkové okolnosti a jak na skutkový stav aplikoval rozhodnou právní úpravu.

[11] Rozhodnutí žalovaného je rovněž přezkoumatelné, neboť v něm jsou přesvědčivě a úplně předestřeny důkazy, respektive výsledky dokazování jako jeho vlastní úvahy, na nichž je založen zjištěný skutkový stav a právní posouzení. Podle názoru Nejvyššího správního soudu byl skutkový stav zjištěn dostatečně a má oporu ve správním spisu, přičemž při jeho zjišťování nedošlo k žádným vadám, pro které by bylo nutno přistoupit ke zrušení napadeného rozhodnutí.

[12] Dle § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců *žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se podává ministerstvu na úředním tiskopisu, na kterém se podává žádost o vydání tohoto povolení. Na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se § 35 odst. 2 a 3, § 36, § 46 odst. 7 a § 55 vztahují obdobně.*

[13] Dle § 35 odst. 3 zákona o pobytu cizinců *dobu platnosti víza k pobytu nad 90 dnů a dobu pobytu na území na toto vízum nelze prodloužit, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (§ 37).*

[14] Dle § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců *ministerstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu.*

[15] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani stěžovatelčině námitce, podle níž se městský soud dostatečně nezabýval její konkrétní situací. Obecně platí, že ministerstvo neprodlouží platnost povolení k dlouhodobému pobytu mj. tehdy, je-li důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto povolení. Důvodem pro neprodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu je v daném případě to, že cizinec (stěžovatelka) byla pravomocně odsouzena za spáchání úmyslného trestného činu [§ 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců]. Z výslovné dikce právní úpravy se přitom podává, že ustanovení § 37 zákona o pobytu cizinců se na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu aplikuje prostřednictvím odkazu uvedeného v § 44a odst. 3 a následně v § 35 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Dle § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců se na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu vztahuje § 35 odst. 3 (a další) obdobně, § 35 odst. 3 pak stanovuje, že dobu platnosti víza k pobytu nad 90 dnů a dobu pobytu na území na toto vízum, respektive tedy i dobu platnosti povolení k dlouhodobému pobytu nelze prodloužit, pokud je shledán některý z důvodů uvedených v § 37 zákona o pobytu cizinců.

[16] Při rušení (neprodloužení) povolení k dlouhodobému pobytu zákon výslovně nepočítá s posuzováním přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života v případech, kdy cizinec spáchal úmyslný trestný čin. Jak vyplývá z § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, ten zásadně neposkytuje žalovanému prostor pro správní uvážení, nýbrž jde o tzv. rozhodování vázané. Jestliže je tedy naplněna hypotéza dané normy (dojde k pravomocnému odsouzení za úmyslný trestný čin), je žalovaný povinen rozhodnout o neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu, aniž by zkoumal okolnosti

pokračování

spáchání trestného činu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015-47).

[17] Městský soud se rovněž přesvědčivě vypořádal také s otázkou posuzování přiměřenosti dopadu rozhodnutí do stěžovatelčina soukromého a rodinného života ve vztahu k čl. 8 Úmluvy. Přílehlavě totiž odkázal na judikaturu vztahující se k čl. 8 Úmluvy a § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, která dovozuje, že v důsledku aplikační přednosti Úmluvy je nezbytné přiměřenost rozhodnutí posuzovat i tam, kde to zákon vylučuje, ovšem pouze ke konkrétní námitce cizince (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019-39, č. 3990/2020 Sb. NSS, ze dne 12. 12. 2019, č. j. 10 Azs 310/2019-32, ze dne 17. 8. 2020, č. j. 1 Azs 260/2020-27). Správní orgány (i soud) musejí v takových případech vzít v úvahu kromě existence odsouzení i další trestněprávně významné okolnosti (například uložený trest, rozsah způsobené škody, tendenci k opakování trestné činnosti či chování cizince v době po odsouzení). Dále je třeba hodnotit, zda je přiměřené neprodloužit povolení k dlouhodobému pobytu s ohledem na skutečnosti, jako je délka pobytu cizince na území, věk, zdravotní stav, rodinné a ekonomické poměry, společenská a kulturní integrace v hostitelském státě či intenzita vazeb na zemi původu. Teprve pak lze určit stupeň závažnosti protiprávního jednání a poměřit zásah do základních práv s významem chráněného veřejného zájmu. Je však na žadateli o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu, aby správnímu orgánu sdělil veškeré skutečnosti týkající se jeho soukromého a rodinného života: právě na žadateli totiž leží břemeno tvrzení a primárně i břemeno důkazní (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2022, č. j. 5 Azs 230/2020-43 a ze dne 15. 11. 2021, č. j. 10 Azs 398/2021-47).

[18] V nyní řešené věci není mezi stranami spor o to, že byla stěžovatelka pravomocně odsouzena za spáchání úmyslného trestného činu rozsudkem, který nabyl právní moci 6. 10. 2023. K datu vydání napadeného rozhodnutí (neboť soud vychází ze skutkového a právního stavu právě k tomuto okamžiku, § 75 odst. 1 s. ř. s.) nebylo stěžovatelčino odsouzení zahlazeno. Není tedy pochyb o tom, že byl dán zákonný předpoklad pro neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu. Ke svému soukromému a rodinnému životu stěžovatelka ve správním řízení sdělila pouze tolik, že zde žije dlouho, má na území České republiky vlastní podnikání a partnera nigerijské národnosti, který zde má povolení k trvalému pobytu. Žalovaný zhodnotil dopady negativního rozhodnutí z hlediska okolností, které mu byly známy ze stěžovatelčiny žádosti a z dostupných informací. Z nich bylo známo, že stěžovatelka zde má partnera, podle všeho je zdravá a s vlastní výdělečnou činností. Na českém území má pobytové oprávnění od roku 2010, a tedy si zde mohla vytvořit určité vazby. I proto si ale měla být vědoma, že přechovávání a distribuce omamných a psychotropních látek je závažným protiprávním jednáním. Stěžovatelka ve správním řízení neuvedla žádné překážky, které by jí mohly bránit ve vycestování do země původu. Skutečnost, že svůj zdravotní stav osvětlila až v podané žalobě, nemohla mít na správní řízení vliv, neboť žalovaný neměl a ani nemohl mít o této skutečnosti povědomí.

[19] Zdejší soud ve shodě s městským soudem považuje hodnocení žalovaného za dostatečné a odpovídající okolnostem věci. Žalovaný z dostupných informací o stěžovatelce správně neshledal, že by důsledkem napadeného rozhodnutí byl nepřiměřený zásah do jejího života. Ani městský soud při přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí nepochybil.

[20] Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se v důsledku rozhodnutí ve věci samé stal bezpředmětným, proto o něm soud samostatně nerozhodoval (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2020, č. j. 1 Azs 76/2020-37, či ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 As 57/2019-23).

[21] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že neshledal existenci žádné právní otázky, která by svým významem přesahovala vlastní zájmy stěžovatelky, jakož ani existenci pochybení městského soudu takové intenzity, které by mohlo vést k přijatelnosti kasační stížnosti (srov. usnesení ze dne 13. 8. 2021, č. j. 10 As 222/2021-39). Napadený rozsudek koresponduje s ustálenou judikaturou, která dává odpověď na kasační a v konečném důsledku rovněž žalobní námitky. S ohledem na uvedené dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, a proto ji v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[22] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1, větou první, s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4.). Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. října 2024

David Hipšr
předseda senátu